

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	5 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни - формування в студентів цілісної системи знань і вмінь психологічної реабілітаційної роботи з учасниками бойових дій, що страждають психічними порушеннями/соматичними захворюваннями і знайомство з відповідними поняттями; знання про психотерапевтичний вплив при кризових станах, при суїцидах і суїцидальній поведінці; стратегії роботи лікаря-психолога при роботі з кризою. Психологічна допомога пацієнтам будь-яких нозологічних груп як одне з найголовніших завдань лікаря-психолога.

Основні **завдання** дисципліни «особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій»:

- сформувані фахівців високого професійного рівня, що вміють ефективно реагувати в нестандартних ситуаціях;
- вивчити взаємозв'язок психологічної реабілітації та психотерапії учасників бойових дій;
- встановити задачі та функції психологічної реабілітації учасників бойових дій;
- вивчити методологію психологічної реабілітації учасників бойових дій;
- розкрити сутність психологічних особливостей людей, які страждають різними хворобами;
- вивчити психокорекційні та психотерапевтичні засоби допомоги пацієнтам, а також теоретичні аспекти психосоматичних і сомато-психічних взаємовпливів;
- використання міжнародних протоколів із дотриманням етики клінічних досліджень і клінічної практики;
- аналізувати отримані студентами навички при застосуванні знань психологічної патології для об'єктивного аналізу психічних процесів та формування студентами наукового світогляду
- навчити використовувати знання з «особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій» для надання допомоги пацієнтам

Результати навчання:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обгрунтовані рішення; порівнювати феноменологію захисних механізмів; розрізняти рівень функціонування й тип організації особистості; визначати поняття «сепарації-індивідуалізації»; враховувати значимість емпатії та помірної фрустрації в лікарській діяльності; здатність формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати

власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем особистості; аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній лікарській практиці; враховувати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві; здатність узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на отримані знання; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості становлення та розвитку реабілітаційної психології учасників бойових дій
- основні категорії, поняття й напрямки розвитку сучасної реабілітаційної психології учасників бойових дій
- предмет, метод й місце реабілітаційної психології учасників бойових дій
- в системі психологічних наук
- зміст концептів, принципів та технік реабілітаційної психології учасників бойових дій

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- визначати основні поняття та категорії реабілітаційної психології учасників бойових дій;
- характеризувати прикладні основи роботи реабілітаційної психології учасників бойових дій;
- здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій
- здатність до проведення експертної оцінки психологічного стану людини та експертизи працездатності (медико-соціальної, військово-лікарської, психолого-психіатричної, судової, медико-педагогічної).
- визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги учасників бойових дій
- застосовувати сучасні методи корекції функціональних станів (фармакологічні, поведінкові, фізичні).аналізувати клінічні випадки учасників бойових дій з гострим та хронічним болем
- апелювати результатами сучасних досліджень у реабілітаційній психології учасників бойових дій
- узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни;

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Загальні питання реабілітації учасників бойових дій, її види, етапи, технології
2. Теоретичні питання реабілітаційної психології учасників бойових дій
3. Хвороби залежності та реабілітаційні психологічні технології
4. Кризові стани і психологічна допомога при них.
5. Психологічна допомога при горі та втраті
6. Перша психологічна допомога
7. Реабілітація та психологічна допомога учасникам бойових дій.
8. ПТСР: моделі, методи діагностики
9. Реабілітаційна психологічна допомога при психічних розладах. Сексуальні проблеми і розлади.

10. Реабілітаційна допомога учасникам бойових дій при психосоматичних захворюваннях.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосування інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.
- ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів проведення та аналізу клінічної / психологічної діагностики пацієнта.
- ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, організацію психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.
- ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, інтерпретації отриманих результатів, розробка психологічних заключень та рекомендацій.
- ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.
- ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.
- ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.
- ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при

психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах: розпізнавання випадків, що потребують невідкладної психологічної допомоги і вибір тактики надання допомоги.

ФК 11. Здатність до діагностики невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

ФК 12. Здатність до практичного застосування психологічного впливу, проведення психологічного консультування, психокорекції та психотерапії.

ФК 13. Здатність до проведення експертної оцінки психологічного стану людини та експертизи працездатності (медико-соціальної, військоволікарської, патопсихологічної, психологопсихіатричної, судової, медико-педагогічної).

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої (психоедукація) і психопрофілактичної роботи серед населення та медичних працівників.

ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення. ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Глущенко Микита Олексійович – викладач кафедри психології та філософії

Дарійчук Матвій Дмитрович – викладач кафедри психології та філософії

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.